

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 28.02.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 24.05.1966 do: 31.12.1967

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

34

ZÁKON

z 26. februára 1964

o voľbách do Národného zhromaždenia a do národných výborov

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Prvá hlava

Základné ustanovenie

§ 1

Pracujúci ľud volí za poslancov Národného zhromaždenia a národných výborov svojich najlepších predstaviteľov, občanov politicky a odborne vyspelých a schopných organizovať a zjednocovať tvorivé sily pracujúcich v úsilí o plný rozvoj socialistickej spoločnosti.

§ 2

Voľby do Národného zhromaždenia a do národných výborov sa konajú na základe všeobecného, rovného a priameho volebného práva tajným hlasovaním.

§ 3

(1) Právo voliť majú všetci občania Československej socialistickej republiky, ktorí v deň voľby dovŕšili 18 rokov, bez ohľadu na národnosť, pohlavie, náboženské vyznanie, zamestnanie, dobu pobytu, sociálny pôvod, majetkové pomery a predchádzajúcu činnosť.

(2) Právo voliť nemajú však občania, ktorí boli právoplatne pozbavení spôsobilosti na právne úkony pre duševnú poruchu alebo ktorých spôsobilosť na právne úkony bola pre takú poruchu obmedzená.*)

(3) Občania, ktorí sú vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe, nevolia.

§ 4

Do Národného zhromaždenia a do národných výborov môže byť zvolený každý občan Československej socialistickej republiky, ktorý má právo voliť a v deň voľby dovŕšil 21 rokov.

§ 5

Príslušníci ozbrojených síl a ozbrojených sborov majú rovnaké právo voliť a byť volení ako všetci občania.

Druhá hlava
Zoznamy voličov

§ 6

Zápis do zoznamu voličov

(1) Všetci občania Československej socialistickej republiky, ktorí majú právo voliť, zapisujú sa do zoznamu voličov podľa miesta svojho bydliska.

(2) Občania, ktorí po zostavení zoznamu voličov nadobudnú alebo stratia právo voliť, zapisujú sa dodatočne do zoznamu voličov alebo sa z neho dodatočne vyčiarknu.

(3) Každý volič môže byť zapísaný len v jednom zozname voličov.

§ 7

Zostavenie zoznamu voličov

(1) Zoznamy voličov zostavuje miestny národný výbor podľa volebných okrskov.

(2) Zoznamy voličov z radov príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených sborov, ktorí sú hromadne ubytovaní, zostavuje ich veliteľ.

(3) Zoznamy voličov sú spoločné pre voľby do Národného zhromaždenia a do národných výborov všetkých stupňov.

§ 8

Vyloženie zoznamov voličov

(1) Najneskoršie 30 dní pred dňom voľby vyloží miestny národný výbor zoznamy voličov, aby občania mohli do nich v úradných miestnostiach nazrieť. O vyložení zoznamov voličov upovedomí miestny národný výbor občanov spôsobom v mieste obvyklým.

(2) V obciach, v ktorých je viac ako 5000 osôb zapísaných do zoznamov voličov, zariadi miestny národný výbor, aby bol v každom dome vyložený zoznam voličov, ktorí v dome bývajú. Miestny národný výbor môže také opatrenie urobiť i v obciach, ktoré majú menej ako 5000 osôb zapísaných do zoznamov voličov.

§ 9

Námietkové konanie

(1) Každý občan môže ústne alebo písomne upozorniť miestny národný výbor na chyby a nesprávnosti v zozname voličov a navrhnúť opravu. Miestny národný výbor je povinný o upozornení rozhodnúť do 3 dní a buď urobiť príslušnú opravu v zozname voličov, alebo písomne sťažovateľovi oznámiť, z akých dôvodov opravu nemožno urobiť.

(2) Ak návrh bude zamietnutý, môže ho občan predložiť okresnému súdu príslušnému podľa volebného okrsku. Pre konanie platia ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku o preskúmaní rozhodnutí iných orgánov. Podľa rozhodnutia súdu urobí miestny národný výbor opravu v zozname voličov. Konanie na súde nepodlieha súdnej poplatku.

§ 10

Voličský preukaz

Voličom, ktorí sa v čase od vyloženia zoznamov voličov do dňa voľby presťahujú, ako aj voličom, ktorí z vážnych dôvodov nebudú môcť voliť vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov sú zapísaní, vydá miestny národný výbor na ich žiadosť voličský preukaz a zo zoznamu voličov ich vyčiarkne. Voličský preukaz oprávňuje na zápis do zoznamu voličov v inom volebnom okrsku. Zápis vykonáva miestny národný výbor nového bydliska (miesta pobytu), v deň volieb okrsková volebná komisia. Pri zápise sa voličský preukaz odoberie a pripojí k zoznamu voličov.

Tretia hlava

Volebné obvody

§ 11

Všeobecné ustanovenie

(1) Voľby do Národného zhromaždenia a do národných výborov sa konajú podľa volebných obvodov.

(2) Vo volebnom obvode sa volí jeden poslanec.

(3) Obec s počtom obyvateľov do 1500 tvorí pre voľby do miestneho národného výboru spoločný volebný obvod, v ktorom sa volia všetci poslanci.

(4) Náhradníci sa nevolia.

§ 12

Volebné obvody pre voľby do Národného zhromaždenia

Pre voľby do Národného zhromaždenia sa vytvorí 300 volebných obvodov. Ich zoznam zverejní Predsedníctvo Národného zhromaždenia najneskoršie 60 dní pred dňom voľby.

Volebné obvody pre voľby do národných výborov

§ 13

Volebné obvody pre voľby do národných výborov určí rada národného výboru, o ktorého voľby ide. Pritom prihliada najmä na územnú rozlohu svojho obvodu, na počet obyvateľov a na úlohy v hospodárskom a kultúrnom rozvoji. Zoznamy volebných obvodov uverejní najneskoršie 55 dní pred dňom voľby.

§ 14

(1) Pre voľby do krajských národných výborov a do Národného výboru hlavného mesta Prahy sa vytvorí 80 až 160 volebných obvodov.

(2) Pre voľby do okresných národných výborov a do obvodných národných výborov v Prahe sa vytvorí v okresoch (obvodoch) do

80 000 obyvateľov najmenej 60 volebných obvodov,

od 80 000 do 140 000 obyvateľov najmenej 80 volebných obvodov,

nad 140 000 obyvateľov najmenej 100 volebných obvodov.

Najviac sa však vytvorí 120 volebných obvodov.

(3) Pre voľby do mestských národných výborov v Bratislave, Brne, Ostrave a Plzni sa vytvorí 130 až 160 volebných obvodov.

(4) Do miestneho národného výboru v obci, ktorá tvorí spoločný volebný obvod, sa volí, ak ide o obec

do 300 obyvateľov, najmenej 9 poslancov,

od 300 do 800 obyvateľov, najmenej 15 poslancov,

od 800 do 1500 obyvateľov, najmenej 25 poslancov.

Počet poslancov, ktorý má byť zvolený, určí rada miestneho národného výboru.

(5) Pre voľby do miestnych a mestských národných výborov sa vytvorí v obciach

od 1500 do 5000 obyvateľov spravidla 30 volebných obvodov,

od 5000 do 10 000 obyvateľov spravidla 40 volebných obvodov,

od 10 000 do 20 000 obyvateľov spravidla 60 volebných obvodov,

od 20 000 do 50 000 obyvateľov spravidla 80 volebných obvodov,

nad 50 000 obyvateľov spravidla 100 volebných obvodov.

Najviac sa však vytvorí 120 volebných obvodov.

(6) Pre voľby do obvodných národných výborov v Bratislave, Brne, Ostrave a Plzni sa vytvorí toľko volebných obvodov ako pre voľby do miestnych národných výborov.

Štvrtá hlava **Volebné okrsky**

§ 15

(1) Pre prijímanie hlasovacích lístkov a pre spočítanie hlasov sa vytvárajú v obciach volebné okrsky, ktoré sú spoločné pre voľby do Národného zhromaždenia a pre voľby do národných výborov všetkých stupňov.

(2) Volebné okrsky a volebné miestnosti pre každý okrskok určí rada miestneho národného výboru najneskoršie 30 dní pred dňom voľby.

(3) Volebný okrskok sa vytvorí spravidla tak, aby zahrňoval asi 1000 voličov. Pre vzdialené časti obce možno vytvoriť samostatné volebné okrsky, ak je v nich aspoň 50 voličov.

(4) Osobitné volebné okrsky sa môžu vytvoriť v nemocniciach, v pôrodniciach, v sanatóriách, v ústavoch sociálnej starostlivosti, v podobných ústavoch a zariadeniach alebo v ich častiach, avšak len vtedy, ak je tam aspoň 50 voličov.

(5) Útvary ozbrojených síl a ozbrojených sborov tvoria osobitné volebné okrsky, ak majú aspoň 50 voličov.

(6) Pre voľby do Národného zhromaždenia môžu sa vytvoriť osobitné volebné okrsky aj na československých zastupiteľských úradoch a lodiach.

Piata hlava
Volebné komisie

Všeobecné ustanovenia

§ 16

(1) Voľby do Národného zhromaždenia riadi Ústredná volebná komisia Národného frontu. Patrí jej aj hlavné riadenie volieb do národných výborov všetkých stupňov. Orgánom Ústrednej volebnej komisie Národného frontu na Slovensku je Slovenská volebná komisia Národného frontu.

(2) Voľby

do krajských národných výborov riadia krajské volebné komisie Národného frontu a do Národného výboru hlavného mesta Prahy mestská volebná komisia Národného frontu,

do okresných národných výborov a do obvodných národných výborov v Prahe okresné volebné komisie Národného frontu,

do mestských národných výborov mestské volebné komisie Národného frontu,

do miestnych národných výborov a do obvodných národných výborov v Bratislave, Brne, Ostrave a Plzni miestne volebné komisie Národného frontu.

Volebné komisie sú vo svojej činnosti podriadené volebným komisiám vyšších stupňov.

(3) Voľby v jednotlivých volebných obvodoch riadia obvodné volebné komisie.

(4) Hlasovanie v jednotlivých volebných okrskoch riadia okrskové volebné komisie.

(5) Volebné komisie sa utvoria zo zástupcov Komunistickej strany Československa, iných politických strán a ďalších spoločenských organizácií Národného frontu. Návrh zástupcov predkladá príslušný orgán Národného frontu.

§ 17

(1) Volebné komisie sa môžu platne uznášať, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov.

(2) Volebná komisia sa uznáša nadpolovičnou väčšinou hlasov; pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

Ústredná volebná komisia Národného frontu

§ 18

(1) Ústrednú volebnú komisiu Národného frontu zriaďuje Predsedníctvo Národného zhromaždenia najneskoršie 55 dní pred dňom voľby.

(2) Ústredná volebná komisia Národného frontu sa skladá z predsedu, podpredsedov, tajomníka a z potrebného počtu ďalších členov.

§ 19

(1) Ústredná volebná komisia Národného frontu riadi voľby do Národného zhromaždenia a do národných výborov a dozerá na presné zachovávanie predpisov o voľbách.

(2) Pre voľby do Národného zhromaždenia a pre voľby do národných výborov Ústredná volebná komisia Národného frontu určuje vzory hlasovacích lístkov, zápisníc obvodných volebných komisií o registrácii kandidátov na poslancov, zápisníc okrskových volebných komisií o hlasovaní, zápisníc obvodných volebných komisií o spočítaní hlasov a osvedčení o zvolení za poslanca.

(3) Pri voľbách do Národného zhromaždenia Ústredná volebná komisia Národného frontu

- a) sústreďuje návrhy na kandidátov pre voľby do Národného zhromaždenia,
- b) prihlasuje kandidátov na registráciu u obvodných volebných komisií,
- c) rozhoduje s konečnou platnosťou o sťažnostiach na nesprávny postup volebných komisií,
- d) registruje zvolených poslancov Národného zhromaždenia,
- e) odovzdá spisy o voľbách poslancov Národného zhromaždenia mandátovému výboru Národného zhromaždenia.

(4) Ústredná volebná komisia Národného frontu môže obvodné volebné komisie pre voľby do Národného zhromaždenia riadiť prostredníctvom krajských volebných komisií Národného frontu.

§ 20

Slovenská volebná komisia Národného frontu

(1) Slovenská volebná komisia Národného frontu dozerá na presné zachovávanie predpisov o voľbách na Slovensku a plní ďalšie úlohy, ktorými ju Ústredná volebná komisia Národného frontu poverí. Zriaďuje ju Predsedníctvo Slovenskej národnej rady najneskoršie 55 dní pred dňom voľby.

(2) Slovenská volebná komisia Národného frontu sa skladá z predsedu, podpredsedov, tajomníka a z potrebného počtu ďalších členov.

Krajské, okresné, mestské a miestne volebné komisie Národného frontu

§ 21

(1) Volebnú komisiu Národného frontu, ktorá riadi voľby do národného výboru, volí národný výbor, do ktorého sa konajú voľby, najneskoršie 55 dní pred dňom voľby. Národný výbor ju volí na svojom plenárnom zasadnutí za účasti predstaviteľov Národného frontu a občanov.

(2) Komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu, tajomníka a z potrebného počtu ďalších členov.

§ 22

Volebná komisia Národného frontu, ktorá riadi voľby do národného výboru,

- a) dozerá na presné zachovávanie predpisov o voľbách do národného výboru,
- b) sústreďuje návrhy na kandidátov pre voľby do národného výboru,
- c) prihlasuje kandidátov na registráciu u obvodných volebných komisií,
- d) rozhoduje s konečnou platnosťou o sťažnostiach na nesprávny postup volebných komisií pri voľbách do národného výboru,
- e) zabezpečuje vyhotovenie hlasovacích lístkov pre voľby do národného výboru,
- f) registruje zvolených poslancov národného výboru,
- g) odovzdá spisy o voľbách mandátovej komisii národného výboru.

Obvodné volebné komisie

§ 23

(1) Pre každý volebný obvod sa utvorí obvodná volebná komisia.

(2) Obvodné volebné komisie zriaďuje najneskoršie 50 dní pred dňom voľby

- a) pre voľby do Národného zhromaždenia rada krajského národného výboru a rada Národného výboru hlavného mesta Prahy,
- b) pre voľby do národného výboru rada národného výboru, o voľbu ktorého ide.

(3) Obvodná volebná komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu, tajomníka a z potrebného počtu ďalších členov.

(4) V obci s počtom obyvateľov do 1500 plní úlohy obvodnej volebnej komisie pre voľby do miestneho národného výboru miestna volebná komisia Národného frontu.

§ 24

(1) Obvodná volebná komisia

- a) dozerá na presné zachovávanie predpisov o voľbách,
- b) registruje kandidátov na poslancov,
- c) obstará okrskovým volebným komisiám hlasovacie lístky pre voľby,
- d) dozerá na priebeh volieb a zisťuje ich výsledky vo volebnom obvode,
- e) predkladá volebnej komisii Národného frontu, ktorá voľby riadi, zprávu o výsledku volieb vo volebnom obvode,
- f) vydáva zvolenému kandidátovi osvedčenie o jeho zvolení,
- g) odovzdá spisy o voľbách na uschovanie príslušnému národnému výboru; spisy o voľbách do Národného zhromaždenia odovzdá krajskému národnému výboru.

(2) Obvodná volebná komisia pre voľby do Národného zhromaždenia rozhoduje aj o sťažnostiach na nesprávny postup okrskových volebných komisií pri voľbe do Národného zhromaždenia.

Okrskové volebné komisie

§ 25

(1) Pre každý volebný okrsk utvorí rada miestneho národného výboru najneskoršie 30 dní pred dňom voľby okrskovú volebnú komisiu.

(2) Komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu, tajomníka a zo 4 až 8 ďalších členov. Vo volebných okrskoch, ktoré majú menej ako 300 voličov, má okrsková volebná komisia popri predsedovi a tajomníkovi 2 alebo 3 ďalších členov.

§ 26

Okrsková volebná komisia

- a) dozerá na správne odovzdávanie hlasovacích lístkov a bdie nad zachovaním poriadku vo volebnej miestnosti,
- b) spočíta hlasy odovzdané pre každého kandidáta,
- c) spíše o priebehu voľby a spočítaní hlasov zápisnicu, ktorú neodkladne predloží príslušnej obvodnej volebnej komisii,
- d) odovzdá spisy o voľbách na uschovanie okresnému národnému výboru.

Šiesta hlava Kandidáti

§ 27

Navrhovanie kandidátov

(1) Kandidáti pre voľby do Národného zhromaždenia a kandidáti pre voľby do národných výborov sú kandidátmi Národného frontu.

(2) Kandidátov - navrhujú Komunistická strana Československa, iné politické strany a ďalšie spoločenské organizácie Národného frontu, zhromaždenia robotníkov, roľníkov a ostatných pracujúcich na závodoch, úradoch a dedinách a zhromaždenia vojakov a príslušníkov ostatných ozbrojených sborov. Návrhy predkladajú miestnej (mestskej) volebnej komisii Národného frontu. Táto volebná komisia postúpi návrhy na kandidátov pre voľby do národných výborov vyšších stupňov a pre voľby do Národného zhromaždenia okresnej volebnej komisii Národného frontu. Obdobne postupuje okresná a krajská volebná komisia Národného frontu.

(3) Kandidáti sú navrhovaní pre jednotlivé volebné obvody. Pre každý volebný obvod môže byť navrhnutý jeden alebo viac kandidátov. Pre voľby do miestneho národného výboru v obci, ktorá tvorí spoločný volebný obvod, môže byť navrhnutých toľko kandidátov, koľko je určený počet poslancov miestneho národného výboru, alebo viac kandidátov.

Registrácia kandidátov

§ 28

(1) Kandidátov pre voľby do Národného zhromaždenia prihlasuje na registráciu Ústredná volebná komisia Národného frontu. Kandidátov pre voľby do národných výborov prihlasuje na registráciu volebná komisia Národného frontu, ktorá riadi voľby do národného výboru. Prihlášky sa podávajú u príslušnej obvodnej volebnej komisie najneskoršie 30 dní pred dňom voľby.

(2) Kandidáti sú prihlasovaní na registráciu podľa volebných obvodov. Nikto však nemôže byť pre voľbu do Národného zhromaždenia alebo pre voľbu do toho istého národného výboru kandidovaný vo viacerých než jednom volebnom obvode.

(3) Prihláška obsahuje vyhlásenie kandidáta, že súhlasí so svojou kandidatúrou. K prihláške sa pripojí zpráva o schôdzi organizácie alebo zhromaždenia pracujúcich, kde bol kandidát navrhnutý.

§ 29

Obvodná volebná komisia je povinná zaregistrovať všetkých riadne navrhnutých kandidátov.

§ 30

Vyhlásenie kandidatúry

Obvodná volebná komisia zverejní mená, priezviská, vek a zamestnanie všetkých zaregistrovaných kandidátov, a to najneskoršie

- a) 25 dní pred dňom voľby pri voľbách do Národného zhromaždenia, do krajských národných výborov, do Národného výboru hlavného mesta Prahy, do okresných národných výborov, do mestských národných výborov v Bratislave, Brne, Ostrave, Plzni a do obvodných národných výborov v Prahe,
- b) 15 dní pred dňom voľby pri voľbách do ostatných mestských a obvodných národných výborov a do miestnych národných výborov.

§ 31**Hlasovacie lístky**

- (1) Všetci zaregistrovaní kandidáti musia byť uvedení na hlasovacích lístkoch.
- (2) Hlasovacie lístky musia mať určenú formu a musia byť rozmnožené v potrebnom množstve.

§ 32**Členstvo kandidátov vo volebných komisiách**

Kandidáti nemôžu byť členmi obvodných ani okrskových volebných komisií volebného obvodu, kde sú kandidovaní.

§ 33**Volebná agitácia**

Každá organizácia pracujúcich a každý občan Československej socialistickej republiky má právo slobodne agitovať pre kandidátov v tlači, na schôdzach a iným spôsobom.

Siedma hlava**Volby****Oddiel 1****Vyhlásenie volieb****§ 34****Deň volieb**

(1) Deň volieb do Národného zhromaždenia a do národných výborov určí Predsedníctvo Národného zhromaždenia najneskoršie 60 dní vopred.

(2) Volby do Národného zhromaždenia a volby do národných výborov všetkých stupňov sa konajú v ten istý deň na území celého štátu. Volby sa konajú v deň pracovného pokoja. Doplňovacie volby do Národného zhromaždenia a do národných výborov sa môžu konať i v pracovný deň.

(3) Volby sa konajú v určený deň od siedmej hodiny do šestnástej hodiny. V hlavnom meste Prahe, v mestách, ktoré sú sídlami krajských a okresných národných výborov, ako aj vo všetkých obciach, ktoré majú aspoň 10 000 obyvateľov, sa konajú volby v určený deň od siedmej hodiny do dvadsiatej hodiny. Pokiaľ to miestne potreby vyžadujú, môže byť začiatok volieb určený na skoršiu hodinu.

§ 35**Informovanie voličov**

(1) Okrsková volebná komisia informuje voličov v posledných 15 dňoch pred dňom voľby o čase a mieste volieb.

(2) V obciach, v ktorých je viac ako 5000 osôb zapísaných do zoznamu voličov, okrskové volebné komisie zabezpečia, aby pre každého voliča bol vyhotovený legitimačný lístok, v ktorom sú uvedené potrebné údaje o voľbách. Súčasne zariadia, aby legitimačný lístok bol dodaný voličovi do bytu. Miestna (mestská) volebná komisia Národného frontu môže určiť, že sa rovnako postupuje i v obciach, ktoré majú menej ako 5000 zapísaných voličov.

Oddiel 2

Spôsob hlasovania

§ 36

Prípravy vo volebnej miestnosti

Predseda okrskovej volebnej komisie skontroluje pred začatím volby za prítomnosti členov komisie volebnú schránku a zapečatí ju. Skontroluje tiež, či je pripravený zoznam voličov a hlasovacie lístky. Potom sa prikróčí k hlasovaniu.

§ 37

Priestory pre úpravu hlasovacích lístkov

Vo volebných miestnostiach sú pre úpravu hlasovacích lístkov určené osobitné priestory oddelené tak, aby bola zaručená tajnosť hlasovania. V týchto priestoroch nesmie byť nikto prítomný súčasne s voličom, ani člen volebnej komisie.

§ 38

Hlasovanie

(1) Každý volič hlasuje osobne. Zastúpenie nie je prípustné.

(2) Volič, ktorý sa ustanovil do volebnej miestnosti, odovzdá legitimačný lístok a po zázname v zozname voličov dostane hlasovacie lístky. Ak nemá volič legitimačný lístok a ak nie je členovi okrskovej volebnej komisie známy, komisia požiada, aby preukázal svoju totožnosť.

(3) Voliča, ktorý sa ustanovil do volebnej miestnosti s voličským preukazom, okrsková volebná komisia zapíše do zoznamu voličov. Záznam o tom podpíše predseda a tajomník okrskovej volebnej komisie; voličské preukazy sa pripoja.

§ 39

Úprava hlasovacích lístkov

(1) V priestore určenom pre úpravu hlasovacích lístkov ponechá volič na každom hlasovacom lístku meno a priezvisko kandidáta, na ktorého hlasuje; mená a priezviská kandidátov, na ktorých nehlasuje, prečiarkne. Potom pristúpi k volebnej schránke a vhodí do nej hlasovací lístok.

(2) Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre telesnú chybu alebo preto, že nemôže čítať a písať, má právo vziať so sebou do priestoru určeného pre úpravu hlasovacích lístkov iného voliča, aby za neho hlasovací lístok upravil.

§ 40

Poriadok vo volebnej miestnosti

Za poriadok vo volebnej miestnosti zodpovedá predseda okrskovej volebnej komisie. Jeho pokyny na zachovanie poriadku vo volebnej miestnosti sú záväzné pre všetkých prítomných.

§ 41

Ukončenie volby

Len čo uplynie hodina určená pre ukončenie hlasovania, uzavrie sa volebná miestnosť, avšak pred tým odvolia ešte všetci, ktorí sú vo volebnej miestnosti alebo pred ňou. Predseda okrskovej volebnej komisie potom vyhlási hlasovanie za ukončené a pristúpi k otvoreniu volebnej schránky.

Oddiel 3 **Určovanie výsledkov volieb**

§ 42

Kto môže byť prítomný pri spočítaní hlasov v okrskovej volebnej komisii

V miestnosti, kde okrsková volebná komisia spočítava hlasy, majú právo byť prítomní členovia volebných komisii vyšších stupňov a ďalej zástupcovia organizácií pracujúcich a zástupcovia tlače, splnomocnení na to volebnou komisiou Národného frontu.

§ 43

Spočítanie hlasov v okrskovej volebnej komisii

(1) Po otvorení volebnej schránky spočíta okrsková volebná komisia hlasovacie lístky podľa volebných obvodov, porovná počet odovzdaných hlasovacích lístkov s počtom osôb, ktorým boli vydané hlasovacie lístky podľa zoznamu voličov, zistí počet hlasov odovzdaných pre každého kandidáta a výsledok zapíše do zápisnice o hlasovaní pre každý volebný obvod.

(2) Predseda okrskovej volebnej komisie kontroluje správnosť spočítania hlasov.

§ 44

Posudzovanie hlasovacích lístkov

(1) Neplatné sú hlasovacie lístky, ktoré nie sú na predpísanom tlačive.

(2) Ak ponechal volič na hlasovacom lístku viac kandidátov, než má byť vo volebnom obvode zvolených, považuje sa hlasovací lístok za odovzdaný pre kandidáta (kandidátov) podľa poradia na hlasovacom lístku.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o platnosti hlasovacieho lístku, rozhoduje o platnosti okrsková volebná komisia, čo poznamená v zápisnici.

§ 45

Zápisnica o hlasovaní

(1) Okrsková volebná komisia vyhotoví o hlasovaní a spočítaní hlasov osobitnú zápisnicu pre každý volebný obvod; zápisnicu podpíše predseda, tajomník a ostatní členovia komisie.

(2) V zápisnici okrskovej volebnej komisie o hlasovaní musí sa uviesť:

- a) čas začiatku a skončenia hlasovania,
- b) celkový počet voličov vo volebnom obvode alebo volebnom okrsku, zapísaných v zozname voličov,
- c) počet voličov, ktorým boli vydané hlasovacie lístky,
- d) počet odovzdaných platných hlasovacích lístkov,
- e) počet hlasov odovzdaných pre každého kandidáta,
- f) stručný obsah oznámení a sťažností, ktoré boli podané okrskovej volebnej komisii, a záznam o tom, ako komisia rozhodla.

§ 46**Skončenie konania v okrskovej volebnej komisii**

(1) Po skončenom spočítaní hlasov a podpísaní zápisnice o hlasovaní ohlási predseda okrskovej volebnej komisie výsledok hlasovania podľa jednotlivých volebných obvodov a zašle neodkladne zápisnicu o hlasovaní príslušnej obvodnej volebnej komisii.

(2) Okrsková volebná komisia zapečatí odovzdané hlasovacie lístky a zašle ich spolu s ostatnými volebnými spismi okresnému národnému výboru na uschovanie.

§ 47**Spočítanie hlasov v obvodnej volebnej komisii**

(1) Obvodná volebná komisia spočíta hlasy a zisťuje výsledky hlasovania v obvode na podklade zápisníc predložených okrskovými volebnými komisiami.

(2) V miestnosti, kde obvodná volebná komisia spočítava hlasy, môžu byť prítomní členovia volebných komisií vyšších stupňov a ďalej zástupcovia organizácií pracujúcich a zástupcovia tlače splnomocnení na to volebnou komisiou Národného frontu.

§ 48**Zápisnica o spočítaní hlasov v obvodnej volebnej komisii**

(1) Obvodná volebná komisia vyhotoví zápisnicu o spočítaní hlasov. Zápisnicu podpíše predseda, tajomník a ostatní členovia komisie.

(2) V zápisnici obvodnej volebnej komisie o spočítaní hlasov musí sa uviesť:

- a) počet okrskových volebných komisií vo volebnom obvode,
- b) počet okrskových volebných komisií, ktoré zaslali zápisnicu o hlasovaní,
- c) celkový počet voličov zapísaných v zoznamoch vo volebnom obvode,
- d) počet voličov, ktorým boli vydané hlasovacie lístky,
- e) počet odovzdaných platných hlasovacích lístkov,
- f) počet hlasov odovzdaných pre každého kandidáta,
- g) stručný obsah oznámení a sťažností, ktoré boli podané obvodnej volebnej komisii, a záznam o tom, ako komisia rozhodla.

§ 49**Vyhlásenie výsledkov volieb v obvodnej volebnej komisii**

Po skončenom spočítaní hlasov a po podpísaní zápisnice vyhlási predseda obvodnej volebnej komisie výsledok volieb vo volebnom obvode.

§ 50**Kto je zvolený**

(1) Zvolený je kandidát, ktorý dostal nadpolovičnú väčšinu všetkých platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode.

(2) V obciach s počtom obyvateľov do 1500 je z kandidátov, ktorí dostali nadpolovičnú väčšinu platných hlasov, zvolený určený počet kandidátov s najväčším počtom hlasov. Pri rovnosti hlasov rozhoduje poradie kandidátov na hlasovacom lístku.

§ 51**Osvedčenie o zvolení**

Predseda obvodnej volebnej komisie vydá zvolenému kandidátovi osvedčenie o zvolení.

§ 52**Uschovanie volebných spisov**

Po podpísaní zápisnice o spočítaní hlasov zašle ju predseda obvodnej volebnej komisie ihneď volebnej komisii Národného frontu, ktorá voľby riadi. Ostatné volebné spisy zašle na uschovanie národnému výboru, o voľby ktorého ide, a ak ide o voľby do Národného zhromaždenia, krajskému národnému výboru.

§ 53**Nové voľby**

(1) Ak kandidát (žiadny z kandidátov) nedostal nadpolovičnú väčšinu platných hlasov, poznamená to obvodná volebná komisia výslovne v zápisnici o spočítaní hlasov a oznámi to príslušnej volebnej komisii Národného frontu. Súčasne obvodná volebná komisia vyhlási nové voľby, ktoré sa musia konať najneskoršie do 14 dní po prvých voľbách, prípadne vyhlási opätovnú voľbu medzi dvoma kandidátmi, ktorí dostali najväčší počet hlasov.

(2) Nové voľby určí do 14 dní miestna volebná komisia Národného frontu aj vtedy, ak nebol v obci s počtom obyvateľov do 1500 zvolený určený počet poslancov miestneho národného výboru; v nových voľbách sa zvolí zostávajúci počet poslancov miestneho národného výboru.

(3) Ak je počet hlasov odovzdaných vo volebnom obvode menší ako polovica počtu voličov, ktorí majú právo hlasovať v tomto volebnom obvode, poznamená to obvodná volebná komisia výslovne v zápisnici o spočítaní hlasov a oznámi to príslušnej volebnej komisii Národného frontu; táto komisia určí nové voľby, ktoré sa musia konať najneskoršie do 14 dní po prvých voľbách.

(4) Nové voľby sa konajú na podklade zoznamov voličov zostavených pre prvé voľby a podľa ustanovení tohto zákona.

§ 54**Overovanie volieb**

(1) Platnosť voľby jednotlivých poslancov Národného zhromaždenia overí Národné zhromaždenie na svojom prvom zasadnutí na návrh svojho mandátového výboru.

(2) Platnosť voľby jednotlivých poslancov národného výboru overí národný výbor na svojom prvom zasadnutí na návrh mandátovej komisie.

Oddiel 4**Zánik funkcie****Doplňovacie voľby****§ 55****Strata funkcie poslanca**

(1) Poslanec, ktorý prestal byť voliteľný, stráca funkciu.

(2) Stratu funkcie poslanca Národného zhromaždenia vysloví Národné zhromaždenie na návrh svojho mandátového výboru.

(3) Stratu funkcie poslanca národného výboru vysloví národný výbor, o ktorého poslanca ide, na návrh mandátovej komisie.

§ 56

Uvoľnenie z funkcie poslanca

Poslanec Národného zhromaždenia a poslanec národného výboru môže byť na svoju žiadosť uvoľnený z funkcie, ak ju nemôže trvale vykonávať pre chorobu alebo inú vážnu prekážku. O uvoľnení z funkcie rozhoduje Národné zhromaždenie, prípadne plenárne zasadnutie národného výboru, o ktorého poslanca ide.

Doplňovacie voľby

§ 57

(1) Ak sa z akéhokoľvek dôvodu uprázdni miesto poslanca Národného zhromaždenia, určí doplnovaciu voľbu Predsedníctvo Národného zhromaždenia.

(2) Ak sa z akéhokoľvek dôvodu uprázdni miesto poslanca národného výboru, určí doplnovaciu voľbu rada národného výboru vyššieho stupňa, a ak ide o poslanca krajského národného výboru alebo Národného výboru hlavného mesta Prahy, Predsedníctvo Národného zhromaždenia. Dokiaľ v obci do 1500 obyvateľov neklesne počet zvolených poslancov miestneho národného výboru pod najmenší určený počet (§ 14 ods. 4), nemusí sa doplnovacia voľba určiť.

(3) Predsedníctvo Národného zhromaždenia, prípadne rada národného výboru nemusí určiť doplnovaciu voľbu alebo môže rozhodnúť, že sa doplnovacia voľba nevykoná, ak by sa mala konať v čase po vyhlásení všeobecných volieb.

(4) Doplnovacia voľba sa koná najneskoršie do 90 dní po tom, keď sa miesto poslanca uprázdnilo.

(5) Doplnovacia voľba sa koná podľa ustanovení tohto zákona; pritom môže orgán, ktorý voľbu určí, rozhodnúť o primeranom skrátení lehôt určených pre vyloženie zoznamov voličov, zriadenie volebných komisií, registráciu kandidátov a jej vyhlásenie, ako i určiť odchýlky pre čas voľby. Doplnovacie voľby do miestnych, mestských, obvodných a okresných národných výborov sa môžu konať i v pracovný deň.

§ 58

Pre riadenie doplnovacích volieb na uprázdnené miesta poslancov Národného zhromaždenia zriadi Predsedníctvo Národného zhromaždenia pre celé volebné obdobie Národného zhromaždenia Ústrednú volebnú komisiu Národného frontu pre doplnovacie voľby. Komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu, tajomníka a z potrebného počtu ďalších členov. Orgánom tejto komisie na Slovensku je Slovenská volebná komisia Národného frontu, ktorú zriadi Predsedníctvo Slovenskej národnej rady; má obdobné zloženie ako Ústredná volebná komisia Národného frontu.

§ 59

Zvýšenie počtu poslancov národného výboru

(1) Ak počas volebného obdobia vzrastie počet obyvateľov v územnom obvode národného výboru, najmä v dôsledku výstavby sídlisk, prípadne ak to vyžadujú potreby hospodárskeho a kultúrneho

rozvoja, môže národný výbor zvýšiť počet poslancov i volebných obvodov v medziach ustanovených týmto zákonom.

(2) Noví poslanci národného výboru sa zvolia doplňovacou voľbou.

Ôsma hlava Odvolanie poslanca

§ 60

(1) Každý poslanec môže byť kedykoľvek odvolaný, ak sklamal dôveru svojich voličov alebo ak sa dopustil činu nedôstojného funkcie poslanca. O odvolaní rozhodujú voliči jeho volebného obvodu.

(2) Návrh na odvolanie poslanca podáva príslušný orgán Národného frontu. Oznámi návrh poslancovi, o odvolanie ktorého ide, s uvedením dôvodov. Poslanec má právo sa ústne alebo písomne k návrhu vyjadriť.

(3) Príslušný orgán Národného frontu predloží návrh na odvolanie poslanca Národného zhromaždenia Predsedníctvu Národného zhromaždenia. Návrh na odvolanie poslanca národného výboru predloží národnému výboru, ktorého poslanec má byť odvolaný.

(4) Predsedníctvo Národného zhromaždenia, prípadne národný výbor zabezpečí, aby na prejednanie návrhu na odvolanie poslanca boli zvolené verejné schôdze voličov vo volebnom obvode. O návrhu na odvolanie poslanca rozhodujú voliči na týchto schôdzach verejným hlasovaním.

(5) Inak platia o odvolaní poslanca primerane ustanovenia tohto zákona o voľbe.

Deviata hlava Záverečné ustanovenia

§ 61

Poslanci v zlúčených obciach

Ak počas volebného obdobia dôjde ku zlúčeniu obcí, zostávajú poslanci zvolení do miestnych národných výborov vo funkcii poslancov a tvoria miestny národný výbor v novej obci.

§ 62

Úhrada nákladov

Výdavky spojené s vykonávaním volieb uhradzuje štát.

§ 63

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 27/1954 Zb. o voľbách do Národného zhromaždenia v znení zákona č. 37/1960 Zb. a zákonných opatrení Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 26/1961 Zb. a č. 4/1964 Zb.,
2. zákon č. 39/1960 Zb. o voľbách do národných výborov v znení zákonných opatrení Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 26/1961 Zb. a č. 4/1964 Zb.,
3. ustanovenie § 14 zákona č. 65/1960 Zb. o národných výboroch.

§ 64
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

*) Ustanovenia § 10 a 499 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb.

